

Aan : Algemene Ledenvergadering NVJ
Van : Bestuur
Betreft : Voorstel wijzigingen Verkiezingsreglement
Datum : 10 mei 2023
Status : ter besluitvorming tijdens vergadering ALV 8 juli 2023

Inleiding

De ALV heeft op 27 januari 2021 het reglement vastgesteld voor het houden van verkiezingen voor bestuur en beleidsteams binnen de gewijzigde verenigingsstructuur, als onderdeel van het Huishoudelijk Reglement. In oktober/november 2021 hebben deze verkiezingen-nieuwe-stijl, die geheel digitaal worden uitgevoerd, voor het eerst plaatsgevonden.

De ervaringen toen, en de evaluatie daarna, hebben bij het bestuur tot het inzicht geleid dat het reglement op een aantal plaatsen aangepast dient te worden. Met name om de continuïteit van bestuur te waarborgen bij tussentijds aftreden.

De voorgestelde wijzigingen zijn gebundeld in dit conceptvoorstel. Wanneer de ALV op 8 juli de wijziging van het verkiezingsreglement cq Huishoudelijk Reglement goedkeurt, dan zullen de verkiezingen in oktober/november 2023 volgens dit nieuwe reglement worden gehouden.

VOORSTEL AANPASSINGEN VERKIEZINGSREGLEMENT

De tekst van het huidige reglement staat in zwart.

Voorgestelde aanpassingen staan in blauw en in KAPITALEN.

Toelichtingen staan in groen.

ALGEMEEN

WIJZIGING: de tekst in het algemene deel is niet meer geschreven op een komende wijziging van de verenigingsstructuur, maar gaat uit van het bestaande bestuursmodel.

WIJZIGING: we voegen een nummering toe aan de artikelen.

WIJZIGING: de tekst in het algemene deel is aangepast aan de wijzigingen als hieronder voorgesteld, en niet als zodanig nogmaals benoemd.

REGELS

HUIDIGE AANHEF: Kandidaten die toegelaten worden tot de verkiezingen, worden benoemd bij meerderheid van stemmen. Daarbij gelden de volgende regels:

Deze aanhef vervalt.

Toelichting: De term *meerderheid van stemmen* kan doen vermoeden dat je meer dan 50% van de uitgebrachte stemmen moet hebben, om te kunnen worden benoemd. Dat is niet zo. We hebben gekozen voor een systeem waarbij de kandidaat met de meeste stemmen is gekozen. Dat kan dus ook bij 40% van de uitgebrachte stemmen zijn. Het laten vervallen van de aanhef heeft geen nadelig effect op de leesbaarheid. De regels beginnen nu meteen na het kopje.

HUIDIG: Het quorum bedraagt 7 procent van het aantal stemgerechtigde leden; als het quorum niet wordt gehaald, wordt de periode waarin gestemd kan worden met 14 dagen verlengd, en worden leden die nog niet gestemd hebben opgeroepen dat alsnog te doen;

NIEUW, ARTIKEL 2: Het quorum **PER TE VERKIEZEN FUNCTIE** bedraagt 7 procent van het aantal stemgerechtigde leden; als het quorum niet wordt gehaald, wordt de periode waarin gestemd kan worden, **EENMALIG** met 14 dagen verlengd, en worden leden die nog niet gestemd hebben opgeroepen dat alsnog te doen; **INDIEN NA DEZE VERLENGING HET QUORUM NOG NIET WORDT GEHAALD, WORDT DE UITSLAG BEPAALD OP BASIS VAN DE DAN UITGEBRACHTE STEMMEN.**

Toelichting: het reglement vertelt nu niet wat er moet gebeuren als ook na verlenging het quorum niet wordt gehaald, waardoor een onduidelijke situatie zonder beslissing kan ontstaan. Het is niet wenselijk in een situatie te belanden waarin een tweede, derde, vierde keer of vaker verlengd moet worden.

HUIDIG: Er vindt één stemming plaats per functie. Als een kandidaat de meeste stemmen krijgt, maar niet de volstrekte meerderheid, dan is deze toch gekozen, mits het quorum is gehaald;

NIEUW, ARTIKEL 3: Er vindt één stemming plaats per functie. Als een kandidaat de meeste stemmen krijgt, maar niet de volstrekte meerderheid, dan is deze toch gekozen, **MITS IS VOLDAAN AAN ARTIKEL 2;**

Toelichting: Dit, om te voorkomen dat dit verwarring geeft met Artikel 2.

HUIDIG: Als er sprake is van één kandidaat voor een functie, vindt er een verkiezing plaats waar *voor* of *tegen* de kandidaat kan worden gestemd; indien er meer tegen- dan voorstemmers zijn, is de kandidaat niet gekozen, en wordt de procedure – inclusief werving van kandidaten en kandidaatstelling – meteen na bekendmaking van de uitslag opnieuw opgestart;

NIEUW, ARTIKEL 4: Als er sprake is van één kandidaat voor een functie, vindt er een verkiezing plaats waar *voor* of *tegen* de kandidaat kan worden gestemd; indien er meer tegen- dan voorstemmers zijn, is de kandidaat niet gekozen, en wordt de procedure – inclusief werving van kandidaten en kandidaatstelling – meteen na bekendmaking van de uitslag opnieuw opgestart; **BIJ EEN GELIJK AANTAL VOOR- ALS TEGENSTEMMERS IS DE KANDIDAAT NIET GEKOZEN.**

Toelichting: de kans is bijzonder klein dat dit voorkomt. Maar je wil ook voorkomen dat iemand een beslissing moet nemen over wel of niet toetreden. De keuze om bij een gelijk aantal voor- als tegenstemmen niet tot benoeming over te gaan, komt voort uit het principe dat je voor benoeming de meeste stemmen moet hebben.

HUIDIG: Voorzitter, vicevoorzitter en penningmeester worden in functie gekozen door alle leden;

NIEUW, ARTIKEL 5: Voorzitter, vice-voorzitter en penningmeester worden in functie gekozen door alle leden; **ALLEEN ACTIEVE JOURNALISTEN DAN WEL LEDEN MET RUIME JOURNALISTIEKE ERVARING OPGEDAAN IN HET VERLEDEN, WORDEN TOT DE VERKIEZING VOOR DE FUNCTIE VAN VOORZITTER, VICE-VOORZITTER OF PENNINGMEESTER TOEGELATEN, MITS HUN HUIDIGE FUNCTIE/BEROEP NIET CONTRAIR IS**

AAN HET BELANG VAN DE NVJ. DEZE EIS MAAKT DEEL UIT VAN DE TOETS DOOR DE VERKIEZINGSCOMMISSIE.

Toelichting: zonder deze regel zou het mogelijk zijn voor niet-journalisten of leden zonder enige journalistieke ervaring zich te kandideren voor een van deze functies. Het bestuur van de NVJ acht het wenselijk dat de vereniging wordt bestuurd door (oud-)journalisten.

HUIDIG: Bestuursleden en leden van beleidsteams worden gekozen door leden uit de eigen ledengroep;

NIEUW, ARTIKEL 6: DE ZES BESTUURSLEDEN en de leden van beleidsteams **DIE EEN JOURNALISTIEKE LEDENGROEP VERTEGENWOORDIGEN**, worden gekozen door leden uit de eigen ledengroep;

Toelichting: Dit, om verwarring met artikel 5 en de functies van voorzitter, vice-voorzitter en penningmeester te voorkomen.

NIEUW, ARTIKEL 7: LEDEN MOGEN ZICH TEGELIJKERTIJD KANDIDAAT STELLEN VOOR ÉÉN BESTUURSFUNCTIE EN ÉÉN FUNCTIE IN EEN BELEIDSTEAM. HET LID KAN ECHTER SLECHTS ÉÉN FUNCTIE VERVULLEN, EN ZAL VOORAF IN ZIJN MOTIVATIE AANGEVEN WELKE DAT ZAL ZIJN INDIEN BEIDE VERKIEZINGEN WORDEN GEWONNEN.

Toelichting: We willen dat leden die actief willen zijn of worden daar ook de kans toe krijgen, en voorkomen dat leden zich niet kandidaat stellen uit vrees met niets te eindigen. Een consequentie kan zijn dat iemand in twee functies gekozen wordt, en één ervan niet inneemt. Die plek wordt dan ingenomen door de eerstvolgende kandidaat in de verkiezingsuitslag, volgens Artikel 8.

NIEUW, ARTIKEL 8: BEPALEN TUSSENTIJDSE OPVOLGING

- a. WANNEER ER MEER DAN ÉÉN KANDIDAAT IS VOOR EEN FUNCTIE, KIEZEN DE STEMGERECHTIGDE LEDEN EEN VOORKEURSKANDIDAAT EN DAARNAAST EEN NUMMER TWEE, DRIE, ENZOVOORT.
- b. DE VERKIEZING IS GEWONNEN DOOR DE KANDIDAAT MET DE MEESTE VOORKEURSTEMMEN VOOR PLAATS 1, MET INACHTNEMING VAN ARTIKEL 2 VAN DIT REGLEMENT.
- c. VOOR BEPALING VAN DE NUMMER TWEE WORDEN VAN DE ANDERE KANDIDATEN DE VOORKEURSTEMMEN VOOR PLAATS 1 EN PLAATS 2 BIJ ELKAAR OPGETELD. DE NUMMER TWEE IN DE VERKIEZING IS DIE PERSOON DIE DAN DE MEESTE STEMMEN HEEFT BEHAALD. VOOR HET BEPALEN VAN DE PLAATSEN 3 EN VERDER GELDT DEZELFDE SYSTEMATIEK.
- d. NEEMT EEN KANDIDAAT GELIJKTIJDIG AAN TWEE VERKIEZINGEN DEEL, EN WINT DEZE BEIDE VERKIEZINGEN, DAN NEEMT DEZE DE FUNCTIE IN VAN DE EIGEN, EN VOORAF BEKEND GEMAAKTE, VOORKEUR. IN DE ANDERE FUNCTIE WORDT DE NUMMER TWEE VAN DE UITSLAG BENOEMD.
- e. TREEDT EEN VERTEGENWOORDIGEND BESTUURSLID OF LID VAN EEN BELEIDSTEAM AF IN DE EERSTE TWEE JAREN VAN DE ZITTINGSTERMIJN, DAN WORDT DE NUMMER TWEE GEVRAAGD ZITTING TE NEMEN IN BESTUUR OF BELEIDSTEAM EN DE TERMIJN AF TE MAKEN. ZIET DE NUMMER TWEE AF VAN BENOEMING, DAN WORDT DE NUMMER DRIE GEVRAAGD, ENZOVOORT.
IS ER GEEN SPRAKE VAN EEN NUMMER TWEE IN DE UITSLAG, OF ZIET DE NUMMER TWEE AF VAN EEN TUSSENTIJDSE BENOEMING EN IS ER OOK GEEN NUMMER DRIE EN VERDER, DAN VINDT BIJ DE EERSTVOLGENDE VERKIEZINGSRONDE EEN VERKIEZING VOOR DE FUNCTIE PLAATS. DE DAN GEKOZEN PERSOON MAAKT DE TERMIJN VAN DE OORSPRONKELIJK GEKOZEN FUNCTIONARIS AF.

- f. TREEDT DE VOORZITTER, VICE-VOORZITTER OF PENNINGMEESTER AF IN DE EERSTE TWEE JAREN VAN DE ZITTINGSTERMIJN, DAN VINDT ER BIJ DE EERSTVOLGENDE VERKIEZINGSRONDE EEN VERKIEZING VOOR DEZE FUNCTIE PLAATS. DE ZITTINGSTERMIJN VAN DE GEKOZEN KANDIDAAT IS DRIE JAAR, MET DE MOGELIJKHEID TOT HERVERKIEZING.
- g. HET IS ALTIJD MOGELIJK OM BLANCO TE STEMMEN.

Toelichting: Deze methode maakt het mogelijk voor leden om zich te kandideren voor twee functies, zonder dat dit tot benoemingsproblemen leidt. Er hoeven geen of minder tussentijdse verkiezingen te worden gehouden. En het geeft leden de kans om zich te profileren voor een eventuele herverkiezing. Door in het geval van vertegenwoordigende bestuursleden en beleidsteamleden te kiezen voor het afmaken van de termijn door de tussentijds benoemde kandidaat, blijft het rooster van periodieke verkiezingen per ledengroep intact.

HUIDIG: De zittingstermijn van bestuursleden en leden van beleidsteams is 3 jaar, tenzij zij tussentijds gekozen worden

NIEUW, ARTIKEL 9: de zittingstermijn van bestuursleden en leden van beleidsteams is 3 jaar, tenzij zij tussentijds gekozen worden; **DE ZITTINGSTERMIJN VAN VOORZITTER, VICE-VOORZITTER EN PENNINGMEESTER IS ALTIJD 3 JAAR.**

Toelichting: Het belang van het handhaven van de ‘dakpanconstructie’ bij verkiezingen (elk jaar zijn er verkiezingen in twee ledengroepen voor vertegenwoordigende bestuursleden en beleidsteamleden) weegt zwaar, om te voorkomen dat er elk jaar in alle ledengroepen verkiezingen zijn. Het is echter niet gewenst dat bij tussentijds aftreden van de voorzitter, vice-voorzitter en penningmeester er sprake is van het ‘afmaken van de termijn’ van de voorganger, vanwege de zwaarte van de functie.

NIEUW, ARTIKEL 10: INDIEN ZITTENDE LEDEN VAN BESTUUR OF BELEIDSTEAMS, WIENS ZITTINGSTERMIJN NOG NIET IS VERSTREKEN, ZICH KANDIDEREN VOOR DE FUNCTIE VAN VOORZITTER, VICE-VOORZITTER OF PENNINGMEESTER, STELLEN ZIJ HUN HUIDIGE FUNCTIE TER BESCHIKKING; VOOR DE TUSSENTIJDSE OPVOLGING GELDT ARTIKEL 8.

Toelichting: Op deze wijze wordt voorkomen dat er een ‘domino-effect’ ontstaat, waarbij opeenvolgend nieuwe verkiezingen moeten worden georganiseerd, of waardoor functies lange tijd onvervuld blijven. De tussentijdse opvolging geldt niet voor functies die in 2021 zijn ingevuld, en nog niet voor een tweede keer verkiesbaar zijn gesteld.

HUIDIG: Een verkiezingscommissie houdt toezicht op een goed en eerlijk verloop van de verkiezingen en de technische uitvoering ervan; deze commissie voert in de periode tussen kandidaatstelling en start van de verkiezingen ook een integriteitscheck uit onder de kandidaten voor de bestuursfuncties, en brengt een advies uit aan het bestuur; het bestuur beslist over toelating; een niet-toegelaten kandidaat kan in beroep gaan bij de ALV;

NIEUW, ARTIKEL 13: De verkiezingscommissie houdt toezicht op een goed en eerlijk verloop van de verkiezingen en de technische uitvoering ervan; deze commissie voert in de periode tussen kandidaatstelling en start van de verkiezingen ook een **GELOOFWAARDIGHEIDSTOETS** uit onder de kandidaten voor de bestuursfuncties **EN DE BELEIDSTEAMS, BEOORDELT OF DE KANDIDATEN VOLDOEN AAN HET PROFIEL**, en brengt een advies uit aan het bestuur; het bestuur beslist over toelating; een niet-toegelaten kandidaat kan in beroep gaan bij de ALV;

Toelichting: uit de evaluatie is gebleken dat de geloofwaardigheidstoets voor bestuursleden goed uitvoerbaar was en dat het wenselijk is dit ook voor kandidaten voor de beleidsteams in te voeren, gezien

de status van beleidsteams. Omdat het gaat om het *geloofwaardig* kunnen vertegenwoordigen van de NVJ, is het ook beter om deze term aan te houden, dan *integriteitstoets*.

HUIDIG: Verkiezingen vinden in principe in het voorjaar plaats; profielen worden uiterlijk maart gepubliceerd;

NIEUW, ARTIKEL 16: ER ZIJN IN BEGINSSEL ÉÉN KEER PER JAAR VERKIEZINGEN, MET INACHTNEMING VAN ZITTINGSTERMIJNEN EN ARTIKEL 8. DE PROFIELEN VOOR DE VERKIESBARE FUNCTIES EN DE OPROEP TOT KANDIDAATSTELLING WORDEN UITERLIJK DRIE MAANDEN VOOR DE START VAN DE VERKIEZINGEN GEPUBLICEERD. IN GEVAL VAN VERVROEGDE OF TUSSENTIJDSE VERKIEZINGEN KAN DEZE PERIODE DOOR HET BESTUUR, IN OVERLEG MET DE VERKIEZINGSCOMMISSIE, WORDEN INGEKORT.

Toelichting: De oude omschrijving is te weinig flexibel, en kan de organisatie en het bestuur onnodig klem zetten.

NIEUW, ARTIKEL 17: INDIEN EEN GEKOZEN VERTEGENWOORDIGER VAN EEN LEDENGROEP IN HET BESTUUR OF EEN BELEIDSTEAM GEDURENDE DE ZITTINGSTERMIJN DOOR EEN WISSELING VAN BAAN VERANDERT VAN LEDENGROEP, WORDT DEZE GEACHT DE OUDE LEDENGROEP TE BLIJVEN VERTEGENWOORDIGEN TOT HET EINDE VAN DE ZITTINGSTERMIJN. DE VERTEGENWOORDIGER KAN NIET HERKOZEN WORDEN, MAAR UITERAARD WEL DEELNEMEN AAN VERKIEZINGEN BINNEN DE 'NIEUWE' LEDENGROEP.

Toelichting: Dit, voornamelijk, om te voorkomen dat elke wijziging leidt tot een verkiezing. Een verandering van baan verandert niets aan het feit dat het lid zich gekwalificeerd heeft voor de functie. We gaan ervanuit dat het betreffende lid een goed netwerk heeft opgebouwd, en voldoende kennis van de sector heeft om de functie goed uit te kunnen blijven oefenen, ook als het geen deel meer uitmaakt van de specifieke achterban. Uitzondering is wanneer het lid een baan uit gaat oefenen, die het geloofwaardig vertegenwoordigen van de NVJ onmogelijk maakt.

NIEUW, ARTIKEL 18: IN GEVALLEN WAARIN DIT REGLEMENT NIET VOORZIET BESLIST HET BESTUUR NA OVERLEG MET DE VERKIEZINGSCOMMISSIE

Toelichting: Hoe goed ook over de regels is nagedacht, het kan altijd gebeuren dat er zich zaken voordoen waarin het reglement niet voorziet. Het moet duidelijk zijn wie dan verantwoordelijkheid draagt voor de vervolgstap dan wel oplossing.